

**Voorbeeldsamenvatting Inleiding Burgerlijk Recht
(Tussentoets) 22/23**

Rechten | Universiteit Leiden

2022 - 2023

ULRE-2128-006 | €0,00

Tentamengericht | Overzichtelijke structuur

Sinds 1994 | Beoordeeld met een 8,2

| Slim
Academy

JOIN DE SLIM ACADEMY COMMUNITY HELEMAAL GRATIS!

- ✓ Gratis voorbeeldsamenvattingen
- ✓ Gratis oefenopdrachten
- ✓ Als eerste up-to-date van nieuwe acties
- ✓ WhatsApp met je medestudenten
- ✓ Stel vragen aan onze study experts

Ga naar www.SlimAcademy.nl/join of scan de QR code, laat je gegevens achter en krijg gratis toegang tot onze community!

Voorwoord

Beste student,

Leuk dat je dit jaar Rechtsgeleerdheid gaat studeren! Voor je ligt de samenvatting van het vak Inleiding Burgerlijk Recht. Slim Academy heeft de belangrijkste studiestof voor je samengevat. Zo kun jij zo prettig mogelijk studeren. We wensen je alvast succes met studeren en natuurlijk met het behalen van jouw eerste studiepunten!

Nu 1 MAAND GRATIS bij een abonnement!

Wil jij de Slim Academy samenvattingen van jouw vakken altijd als eerste in huis hebben zodat jij op tijd kan beginnen met studeren? Gebruik dan de kortingscode STARTSLIM bij het afsluiten van een abonnement en krijg de eerste maand van jouw abonnement helemaal gratis!

Ga hiervoor naar www.slimacademy.nl en kies je jaar. Deze code is geldig t/m 30 september 2022.

Werken bij

Slim Academy is altijd op zoek naar gemotiveerde studenten! Lijkt het je leuk om bij ons aan de slag te gaan met het samenvatten en nakijken van samenvattingen? Dan is de rol van Studieheld zeker iets voor jou. Je kunt **werken vanuit huis**, krijgt een **riante vergoeding** en je hebt een studiegerelateerde bijbaan die **goed op je cv** staat. Heb je interesse? Stuur dan jouw motivatie en cv naar klantenservice@slimacademy.nl.

Auteursrechten voorbehouden

Houd er rekening mee dat onze samenvattingen beschermd zijn door de auteurswet. Dat betekent dat het doorverkopen of delen van onze fysieke en/of digitale samenvattingen illegaal is. Als je wilt dat wij samenvattingen kunnen blijven aanbieden, verzoeken wij je jouw eigen exemplaar te kopen. Als je vragen hebt of schendingen van het auteursrecht wilt melden, kun je contact met ons opnemen via klantenservice@slimacademy.nl.

Stay in touch

Wil je verder op de hoogte blijven van de ontwikkelingen bij Slim Academy? Kom in contact via:

www.slimacademy.nl

@SlimAcademy.nl

klantenservice@slimacademy.nl

010 214 32 45

We wensen je veel succes met studeren en bij het halen van jouw tentamens!

Team Slim Academy

P.S. De samenvatting is geschreven naar eigen inzicht van de auteur. Het is en blijft een samenvatting, die als aanvulling op de verplichte lesstof gezien moet worden en geen vervanging is van de verplichte lesstof.

Join de WhatsApp groep

- ✓ Chat met jouw mede-studenten
- ✓ Stel al jouw (studie)vragen aan onze studie-experts
- ✓ Krijg extra oefenvragen om jouw kennis te testen
- ✓ Krijg gratis voorbeeldsamenvattingen en supplementen

Scan de QR code hiernaast en blijf altijd up-to-date!

10.000 studenten joinde vorig jaar

Informatie over het vak

Je staat op het punt de voorbeeldsamenvatting van je eerste vak van de studie Rechtsgeleerdheid te lezen. Hierin hebben we alle relevante studiestof opgenomen voor de eerste week van het vak. De overige relevante studiestof vind je in onze volledige samenvattingen.

Studenten die starten met de studie Rechtsgeleerdheid in Leiden vinden het vaak uitdagend om de diepgang te bepalen van de stof die je zult moeten leren voor het tentamen. Maar maak je geen zorgen, we hebben deze samenvatting geschreven met als doel je door dit vak heen te helpen. Meerdere topstudenten, die recentelijk dit vak hebben gevolgd, hebben hun expertise gedeeld en aan deze samenvatting gewerkt, om je te helpen met de dingen waar de meeste studenten mee worstelen bij het studeren van Rechtsgeleerdheid.

We hebben gewerkt aan de volgende punten om je de beste hulp te bieden:

- Analyseren van oude tentamens om inzicht te geven in wat er wordt gevraagd;
- Eerstejaars studenten betrokken bij het maken van deze samenvatting, om ervoor te zorgen dat het is geschreven op een manier die het beste is voor jou om mee te studeren;
- Gebruiken van oefen- en voorbeeldoefeningen op tentamenniveau, zodat je de beste werkwijze krijgt.

Hoe kan je het beste studeren?

Tijdens het studeren voor dit vak, is het aanbevolen dat je ook delen uit het boek bestudeert voor een beter begrip, omdat het extra informatie biedt. Oefenen is ook de sleutel tot een goed cijfer voor dit examen. Om je goed voor te bereiden op het tentamen zou je veel oefenvragen kunnen maken. Zo kun je jezelf testen op je verworven kennis van de afgelopen periode. Je vindt een paar van zulke oefeningen in dit boekje.

Wat voor samenvattingen bieden we aan en wanneer kun je ze verwachten?

Voor Rechtsgeleerdheid maken wij verschillende typen samenvattingen. Hieronder vind je een overzicht van deze samenvattingen en wanneer je deze kan verwachten deze periode.

Studiehulp	Wat houdt het in?	Wanneer?
Literatuur en arresten	In deze samenvatting vind je alle voorgeschreven literatuur terug. Tevens vind je aan het einde van de samenvatting een beknopte samenvatting van de voorgeschreven arresten.	In de tweede week van het vak, zowel op papier als digitaal. Aan het begin van het blok is de samenvatting voor de eerste twee weken indien mogelijk ook online te raadplegen.
Hoorcolleges en werkgroepen	Alle relevante tentamenstof uit de hoorcolleges en alle antwoorden op werkgroepopdrachten.	Aan het einde van elke collegeweek digitaal, in de zesde week van het vak op papier.
SlimSchematisch & Oefenboekje	In deze samenvatting vind je voor alle belangrijke onderwerpen van het vak een beknopte weergave inclusief stappenplannen, stroomschema's of tentamentips. Daarnaast vind je in dit boekje ook oefenopgaves per week op tentamenniveau.	In de zesde week van het vak, zowel op papier als digitaal.

Wat kun je van deze samenvattingen verwachten?

In deze samenvatting vind je de ideale combinatie van al onze producten in één boekje. De eerste twee hoofdstukken van deze samenvatting bestaan uit een uittreksel van de voorgeschreven literatuur uit week 1. Vervolgens vind je een samenvatting van de voorgeschreven arresten uit de eerste collegeweek. Deze twee elementen zijn de perfecte basis voor een goed begrip van het eerste hoorcollege en de eerste werkgroep. Aan het einde van de samenvatting vind je een hoofdstuk van onze SlimSchematisch samenvatting met de belangrijkste onderwerpen uit week 1. Hier lees je handige stappenplannen en slimme tips! Kortom, dit boekje bevat een voorbeeld van alle producten die wij aanbieden, zodat je perfect kunt studeren.

Succes met studeren!

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Informatie over het vak	2
Hoe kan je het beste studeren?	2
Wat voor samenvattingen bieden we aan en wanneer kun je ze verwachten?	2
Wat kun je van deze samenvattingen verwachten?	3
Inhoudsopgave	4
Hoofdstuk 1: De vermogensrechten	5
Hoofdstuk 2: Hoe komt de obligatoire overeenkomst tot stand?	7
Hoofdstuk 3: Arresten week 1	13
HR 3 maart 1905 (Blaauboer/Berlips)	13
HR 17 december 1976 (Bunde-Erckens/Misverstand)	13
HR 19 mei 1967 (Saladin/HBU)	14
Hoofdstuk 4: Hoorcollege en werkgroep week 1	15
Hoorcollege	15
Werkgroep	18
Hoofdstuk 5: SlimSchematisch week 1	21
Hoofdstuk 6: Oefenvragen week 1	25
De oefenvragen	25
Antwoorden op de oefenvragen	26
Nawoord	27

Hoofdstuk 1: De vermogensrechten

Samengevat uit nrs. 1.1 en 1.2, J.H. Nieuwenhuis, Hoofdstukken vermogensrecht, Deventer: Wolters Kluwer, twaalfde druk, 2019.

Het burgerlijk recht bestaat uit twee onderdelen: het personen- en familierecht enerzijds en vermogensrecht (art. 3:6 BW) anderzijds. Het vermogensrecht in objectieve zin wordt gevormd door de regels die betrekking hebben op de subjectieve vermogensrechten.

Goederen

Het vermogen bestaat uit goederen. Goederen kunnen weer onderverdeeld worden in zaken en alle vermogensrechten (art. 3:1 BW). Zaken zijn de voor menselijke beheersing vatbare stoffelijke objecten (art. 3:2). 'Goed' is het overkoepelende begrip dat wordt weerspiegeld in het systeem van het BW. In Boek 3 zijn regels opgenomen die betrekking hebben op goederen. Hieronder vallen dus zowel zaken als vermogensrechten. In Boek 5 worden uitsluitend zakelijke rechten behandeld. Registergoederen zijn goederen waarvoor overdracht of vestiging in openbare registers noodzakelijk is (art. 3:10 BW). Tot de registergoederen behoren alle onroerende zaken (art. 3:89 BW), sommige roerende zaken en sommige vermogensrechten (bijv. art. 5:85 BW).

Vorderingsrecht en eigendom

De grondvormen van het vermogensrecht zijn vorderingsrecht en eigendom. Deze brengen de belangrijkste onderscheidingen naar voren.

Absolute en relatieve rechten

Een vorderingsrecht is **relatief** dat betekent dat het een rechtsbetrekking is tussen twee bepaalde personen, namelijk de schuldeiser en de schuldenaar. Eigendom daarentegen is een **absoluut** recht. Een absoluut recht kan jegens iedereen worden gehandhaafd. Eigendom heeft twee kenmerken:

- **Exclusiviteit:** de eigenaar hoeft niet te accepteren dat een ander van de zaak gebruik maakt;
- **Droit de suite:** eigendom heeft zaaksgevolg. Het eigendom blijft op de zaak rusten, ook al raakt zij in andere handen.

Zakelijke en persoonlijke rechten

Een **persoonlijk recht** is een aanspraak jegens een bepaalde persoon. Een vorderingsrecht is een persoonlijk recht. Een zakelijk recht is een recht op een zaak (art. 3:2 BW). Eigendom is een zakelijk recht (art. 5:1 BW).

Bij zakelijke rechten zijn twee beginselen van belang:

- Het **eenheidsbeginsel:** wat de mens als een eenheid ervaart, bijv. een vulpen inclusief dop wordt ook door het recht als eenheid gezien (art. 5:3 BW).
 - Art. 3:4 BW bevat twee voorwaarden om te bepalen of iets een bestanddeel van de zaak is, namelijk de verkeersopvatting en een zeer hechte fysieke verbinding;
- Het **individualiseringsprincipe:** eigendom van alleen naar soort en hoeveelheid bepaalde zaken is niet mogelijk.

Beperkte rechten

Eigendom is het meest omvattend recht dat een persoon op een zaak kan hebben (art. 5:1 BW). Hierdoor kan de eigenaar bepaalde bevoegdheden verlenen aan een ander en zo ontstaan er beperkte rechten (art. 3:8 BW). Beperkte rechten kunnen onderscheiden worden in:

- Zekerheidsrechten, die ertoe strekken de rechthebbende meer zekerheid te verlenen bij het verhaal van zijn vorderingsrecht (bijv. het recht van hypotheek);
- Gebruiksrechten, die de beperkt gerechtigde bepaalde bevoegdheden tot gebruik geven (bijv. erfpacht en vruchtgebruik).

Er kan tevens een onderscheid worden gemaakt in het voorwerp van de beperkte rechten. Als een beperkt recht alleen op een zaak kan worden gevestigd, bijv. erfpacht, dan is de wettelijke regeling te vinden in Boek 5 (Zakelijke rechten).

Kan een beperkt recht daarentegen naast een zakelijk recht ook op een vermogensrecht gevestigd worden, dan staat de wettelijke regeling in Boek 3 (Vermogensrechten in het algemeen).

Een beperkt recht is altijd een absoluut recht en vaak ook een zakelijk recht. Het beperkte recht is echter geen zakelijk recht als het is gevestigd op een vermogensrecht.

Botsing van twee beperkte rechten

Er kan meer dan één beperkt recht gevestigd zijn op dezelfde zaak. Voorbeeld: X is de eigenaar van een huis, hij vestigt vruchtgebruik ten behoeve van Y. Vervolgens is X ook vrij om een recht van hypotheek te vestigen ten behoeve van Z. Wanneer er een conflict ontstaat, geldt de regel: het **oudere beperkte recht** gaat vóór. In dit geval betekent het bijvoorbeeld dat Y geen hinder zal ondervinden. Hij is namelijk de eerste beperkt gerechtigde.

Botsing van vorderingsrechten

Het hele vermogen van de schuldenaar staat in voor zijn schulden (art. 3:276 BW). De schuldeisers worden uit de opbrengst naar evenredigheid voldaan. Dit betekent dat **vorderingsrechten** gelijkwaardig zijn ongeacht de volgorde waarin ze zijn ontstaan. Dit is de hoofdregel, maar deze gelijkheid kan in sommige gevallen worden doorbroken 'door de wet erkende reden van voorrang' (art. 3:277 BW).

Vermogensrechten in het faillissement

Bij faillissement moet worden vastgesteld wat de verschillende soorten vermogensrechten waard zijn. Het vermogen moet bij faillissement worden verkocht om de gezamenlijke schuldeisers zoveel mogelijk te voldoen. Schuldeisers melden hun vordering aan bij de faillissementscurator, die de opbrengst van het vermogen, na aftrek van de kosten, onder hen verdeelt. Wanneer er sprake is van een geldleen zal de schuldeiser meestal niets of een gering percentage van zijn verleende schuld terugkrijgen. In geval van bruikleen is de verlener eigenaar gebleven van het uitgeleende voorwerp en is het de curator niet toegestaan het voorwerp te verkopen. Het voorwerp wordt dus weer teruggegeven aan de rechtmatige eigenaar.

Wie een beperkt recht heeft op een zaak die failliet is gegaan, ondervindt weinig hinder aan het faillissement. De zaak zal door de curator weliswaar worden doorverkocht, maar door het absolute karakter van een beperkt recht blijft het recht in stand.

Vervagende grenzen

De onderscheidingen die hiervoor zijn genoemd, kunnen niet gescheiden worden. Het BW kent allerlei rechtsfiguren waarbij deze grenzen samenvloeien. Enkele van deze rechtsfiguren zijn:

- **Relativering van een absoluut recht**: 'roerend goed heeft geen gevolg'. Het kenmerk van een absoluut recht is 'droit de suite'. Dit houdt in dat het recht de zaak volgt, ook al raakt zij in andere handen. Relativering hiervan is dat wie een zaak kwijtraakt, zijn eigendomsrecht soms niet kan vervolgen als een derde deze te goeder trouw heeft verkregen;
- **Een relatief recht met absolute trekken**. Wanneer een persoon een vorderingsrecht heeft en het eigendom verandert van eigenaar, dan heeft het vorderingsrecht 'gevolg'. Het vorderingsrecht is dus relatief met absolute trekken. Dit staat in art. 6:251 BW: "Wanneer een uit een overeenkomst voortvloeiend en voor overgang vatbaar recht in zodanig verband staat met een aan de schuldeiser toebehorend goed dat hij bij dat recht slechts belang heeft, zolang hij het goed behoudt, dan gaat het recht over op degene die dat goed onder bijzondere titel verkrijgt." Het vorderingsrecht is in dat geval kwalitatief.

Involed van het prioriteitsbeginsel ten aanzien van vorderingsrechten.

Vorderingsrechten zijn gelijkwaardig, maar art. 3:298 BW geeft een bepaling waaruit blijkt dat het oudste recht op levering voor gaat, tenzij uit de wet, uit de aard van hun rechten of uit de eisen van redelijkheid en billijkheid iets anders voortvloeit.

Hoofdstuk 2: Hoe komt de obligatoire overeenkomst tot stand?

Samengevat uit nrs. 2.1 - 2.4, 2.5, 2.6 - 2.10, J.H. Nieuwenhuis, Hoofdstukken vermogensrecht, Deventer: Wolters Kluwer, twaalfde druk, 2019.

De **obligatoire overeenkomst** is een verbintenisscheppende overeenkomst en is bij uitstek geschikt voor partijen om zelfstandig onderlinge rechtsbetrekkingen aan te kunnen knopen.

Een **verbintenis** is een vermogensrechtelijke rechtsbetrekking tussen twee of meerdere personen waarbij de één (schuldenaar/debiteur) tot een bepaalde prestatie is verplicht, terwijl de ander (schuldeiser/crediteur) tot die prestatie is gerechtigd. Een verbintenis kan rechtstreeks uit de wet voortvloeien. Een wet kan ook verwijzen naar een bron waar verbintenissen uit voortvloeien. Partijen scheppen door het sluiten van een obligatoire overeenkomst zelf en naar eigen verkiezing één of meerdere verbintenissen.

Er zijn ook andere overeenkomsten dan de obligatoire overeenkomst, bijvoorbeeld de huwelijksvoltrekking als familierechtelijke overeenkomst en de bewijsovereenkomst waarbij partijen vastleggen hoe bepaalde feiten tussen hen moeten worden bewezen.

Aanbod/aanvaarding

Een overeenkomst komt tot stand door een aanbod en de aanvaarding van dit aanbod (art. 6:217 BW). Een aanbod kan worden omschreven als een wilsverklaring waarin een voorstel tot het sluiten van een overeenkomst is beschreven. In dit voorstel dienen de belangrijkste verplichtingen die uit de overeenkomst voortvloeien beschreven te worden. Wanneer het voorstel om een overeenkomst te sluiten onvoldoende duidelijkheid verschaft over de belangrijkste verplichtingen, dan is er sprake van een uitnodiging tot het doen van een aanbod.

Bijkomstige rechten en verplichtingen hoeven niet in het aanbod te worden vastgelegd. Indien niet anders is overeengekomen, dan vloeien deze voort uit de wet, de gewoonte of de eisen van redelijkheid en billijkheid (art. 6:248 BW). Het aanbod hoeft geen uitsluitel te geven over de vraag waar de te verkopen zaak afgeleverd zal worden. Tenzij anders bepaald zal dit de plaats zijn waar de verkochte zaak zich ten tijde van het sluiten van de overeenkomst bevond (art. 6:41 BW).

In sommige gevallen kan een overeenkomst ook tot stand komen zonder dat duidelijk is welke verklaring het aanbod bevat en welke de aanvaarding. Dit komt voor wanneer bijvoorbeeld een derde een voorstel doet tot het sluiten van een overeenkomst dat door beide partijen wordt aanvaard of wanneer een aanbod tot koop en een aanbod tot verkoop met dezelfde inhoud elkaar kruisen.

De verbindende kracht van de obligatoire overeenkomst houdt in dat na een tijdige aanvaarding de aanbieder niet langer op zijn aanbod terug kan komen en zich niet eenzijdig aan de contractuele gebondenheid kan onttrekken.

Wanneer verliest een aanbod zijn kracht?

Dit gebeurt in de volgende gevallen:

- Het aanbod wordt verworpen door degene aan wie het aanbod gericht is (art. 6:221 lid 2 BW);
- Door enkel tijdsverloop. Wanneer de termijn niet duidelijk bepaald is, dan is de geldigheidsduur afhankelijk van de wijze waarop het aanbod is gedaan;
 - Een mondeling aanbod dient direct te worden aanvaard;
 - Een schriftelijk aanbod waarin geen termijn van geldigheid staat vermeld, behoudt zijn geldigheid gedurende de tijd die de wederpartij redelijkerwijs nodig heeft om zich over het voorstel te beraden en te reageren;
- De aanbieder herroept zijn aanbod. Een aanbieder kan worden herroepen tot het moment dat de wederpartij het aanbod heeft aanvaard of een mededeling met betrekking tot de aanvaarding heeft verzonden (art. 6:219 lid 2 BW).

Twee afwijkende vormen van aanbod

Er zijn twee afwijkende vormen van het aanbod. Dit is het **vrijblijvende aanbod** en het **herroepelijke aanbod**.

Het uitgangspunt dat een aanbod kan worden herroepen zolang het niet is aanvaard en er geen mededeling houdende ervaring is verzonden, kan in twee richtingen doorbroken worden. Wanneer er sprake is van een vrijblijvend aanbod, dan kan ook na aanvaarding het aanbod worden herroepen. Voorwaarde is dan wel dat dit onverwijld geschiedt (art. 6:219 lid 2 BW). Wanneer het aanbod onherroepelijk is, dan kan gedurende de termijn van onherroepelijkheid niet worden herroepen ook al is het aanbod nog niet aanvaard (art. 6:219 lid 1 BW).

Onherroepelijkheid van een aanbod komt onder andere in de volgende varianten voor:

- Partijen scheppen langs contractuele weg een onherroepelijk aanbod;
- Uit het aanbod zelf komt voort dat het gedurende bepaalde tijd niet kan worden herroepen. Dit is te herkennen aan formuleringen als: aanbod geldig tot, aanvaarding voor etc.

Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen het herroepen van een aanbod en het intrekken van een verklaring. Wanneer een verklaring wordt ingetrokken, wordt voorkomen dat een geldig aanbod tot stand komt. Om hiervan gebruik te kunnen maken, moet de intrekking de persoon tot wie zij is gericht eerder dan of gelijktijdig met de ingetrokken verklaring bereiken (art. 3:37 lid 5 BW).

Op welk tijdstip komt de overeenkomst tot stand?

Een tot een bepaalde persoon gerichte verklaring (bijvoorbeeld een aanvaarding) moet om haar werking te hebben, de persoon hebben bereikt (art. 3:37 lid 3 BW). Dit is de **ontvangsttheorie**.

Handelingsbekwaam

Iedere natuurlijke persoon is handelingsbekwaam tot het verrichten van rechtshandelingen voor zover de wet niet anders bepaalt (art. 3:32 lid 1 BW).

Handelingsbekwaamheid is de mogelijkheid zelfstandig rechtshandelingen te verrichten waaraan men zelf onaantastbaar wordt gebonden. Gebondenheid die voortvloeit uit een onrechtmatige daad (geen rechtshandeling) en de mogelijkheid om een rechtshandeling te verrichten in naam van een ander (er is geen sprake van eigen gebondenheid), worden niet bestreken door het vereiste van handelingsbekwaamheid.

De mogelijkheid tot het verrichten van rechtshandelingen is alleen toegestaan aan personen die de daarbij betrokken belangen juist kunnen inschatten en de draagwijdte van hun initiatieven kunnen overzien. Wie hiertoe niet in staat is, is handelingsonbekwaam en dient te worden bijgestaan door een vertegenwoordiger. Personen onder de achttien jaar, tenzij gehuwd of gehuwd geweest, zijn (in beginsel) handelingsonbekwaam. Alle andere personen zijn (in beginsel) handelingsbekwaam.

Er zijn een aantal uitzonderingen op het uitgangspunt van de leeftijdsgrens:

- *Gevallen waarin de minderjarige zelfstandig en volledig rechtsgeldige handelingen kan verrichten*
 - Art. 1:234 lid 1 BW: een minderjarige is bekwaam in eigen naam rechtshandelingen te verrichten met toestemming van zijn wettelijke vertegenwoordiger;
 - Art. 1: 234 lid 3 BW: de toestemming wordt verondersteld te zijn verleend, wanneer het een rechtshandeling betreft waarvan het in het maatschappelijk verkeer gebruikelijk is dat de minderjarige deze zelfstandig verricht;
 - Art. 1:235 BW: **handlichting** is het middel om aan minderjarigen (ouder dan zestien) beperkte handelingsbekwaamheid te verlenen. Hiervoor is toestemming van de kantonrechter nodig.
- *Handelingsonbekwaamheid bij meerderjarigen (curatele)*
 - Curatele biedt het middel bepaalde meerderjarigen handelingsbekwaamheid te ontnemen (art. 1:381 lid 2, 3 en 4 BW). Dit kan onder andere gebeuren bij geestelijk gestoorden, drugsverslaafden of alcoholisten, omdat zij vaak niet in staat zijn hun belangen op een juiste wijze te behartigen. De ondercuratelestelling wordt uitgesproken door de rechtbank die ook een curator benoemt. De **curator** treedt op als wettelijke vertegenwoordiger van de **curandus**. Wanneer de curandus een koopovereenkomst sluit zonder toestemming van de curator, is de koopovereenkomst vernietigbaar op vordering van de curator.

Het recht kent aan de bescherming van de handelingsonbekwame een hogere prioriteit toe dan aan de belangen van het handelsverkeer.

Een rechtshandeling die verricht is door een niet handelingsbekwaam persoon is aantastbaar. De vorm van deze aantastbaarheid verschilt echter per type rechtshandeling (art. 3:32 lid 2 BW). Een rechtshandeling van een onbekwame is vernietigbaar. Een eenzijdige rechtshandeling van een onbekwame, die niet tot één of meer bepaalde personen gericht was, is nietig.

Wil en verklaring

Een obligatoire overeenkomst is een rechtshandeling, een handeling met een beoogd rechtsgevolg. Een rechtshandeling bestaat uit twee elementen: de wil en de verklaring (art. 3:33 BW). Er staan hierin twee uitersten tegenover elkaar. Enerzijds is er de **wilsleer**. Deze houdt in dat van contractuele gebondenheid alleen sprake kan zijn indien en voor zover er een verklaring aan ten grondslag ligt en daarmee corresponderend een volwaardig wilsbesluit. Anderzijds is er de **verklaringsleer** die inhoudt dat men gebonden is aan wat men verklaart.

Een groot bezwaar van de wilsleer is dat het rechtsverkeer ernstig kan worden belemmerd wanneer nooit de zekerheid bestaat dat een bepaalde verklaring tot contractuele gebondenheid zal leiden. De verklaringsleer schiet haar doel voorbij, doordat hierin de verklaringen leiden tot contractuele gebondenheid die in strijd zijn met wat is bedoeld. In het Burgerlijk Wetboek wordt hiervoor een compromis gezocht in de '**dubbele grondslag**' (art. 3:33 en 3:35 BW).

De primaire grondslag is de wil (wanneer wil en verklaring overeenkomen) en alleen bij een verschil tussen wil en verklaring komt als subsidiaire grondslag het opgewekte vertrouwen te hulp.

Een geestelijke stoornis

Mentale defecten bij één van de contractanten kunnen de overeenkomst aantastbaar maken. Een geestelijke stoornis kan leiden tot curatele (zie art. 1:378 BW), waardoor er sprake is van handelingsonbekwaamheid. Overeenkomsten die zijn gesloten door een handelingsonbekwame zijn vernietigbaar (art. 3:32 lid 2). Echter is het de vraag of een psychische stoornis, buiten het geval van handelingsonbekwaamheid, het tot stand komen van een overeenkomst verhindert. Het gaat hierbij niet zozeer om de discrepantie tussen de wil en de verklaring, maar om het feit dat aan de verklaring geen juridisch volwaardig besluit ten grondslag ligt. Met behulp van een **onweerlegbaar vermoeden** wordt het probleem van een geestelijke stoornis gevat (art. 3:34 lid 1 BW).

Wanneer aan de voorwaarden in dit artikel wordt voldaan, is de overeenkomst in beginsel vernietigbaar (art. 3:34 lid 2 BW). Wanneer de wederpartij met succes een beroep doet op gerechtvaardigd vertrouwen (art. 3:35 BW), dan is de overeenkomst geldig.

Vertrouwensbeginsel (art. 3:35 BW)

Artikel 3:35 BW beschermt degene die 'eens anders verklaring of gedraging, in overeenstemming met de zin die hij daaraan in de gegeven omstandigheden mocht toekennen, heeft opgevat als een door die ander tot hem gerichte verklaring van een bepaalde strekking' (de **fidens**). De bescherming gaat ten koste van degene die een verklaring heeft afgelegd waaraan een overeenstemming met de wil ontbrak (de **nolens**). Het vertrouwen is gerechtvaardigd wanneer de *fidens* zich er met redelijke zorg van heeft overtuigd dat de ander zich van de strekking van diens verklaring bewust was. Als vuistregel geldt dat de eisen zwaarder worden naarmate de nadelen voor de *nolens* verbonden aan de geldigheid van de rechtshandeling groter zijn.

De niet bedoelde verklaring van de één staat iedere keer tegenover het vertrouwen van de ander. Er zijn twee mogelijkheden om dit op te lossen: bescherming van degene om wiens verklaring het gaat of bescherming van het vertrouwen van de wederpartij.

In verband met de zekerheid van het rechtsverkeer verleent het BW bij samenloop van een geestelijke stoornis (art. 3:34 BW) en het gerechtvaardigd vertrouwen (art. 3:35 BW) voorrang aan het gerechtvaardigd vertrouwen.

Ongeoorloofde overeenkomst

Het burgerlijk recht gaat uit van het beginsel van contractsvrijheid. Partijen zijn vrij hun verbintenissenrechtelijke betrekkingen een inhoud te geven die door hen gewenst is. Deze vrijheid is echter wel begrensd (art. 3:40 BW). Een overeenkomst kan in verschillende opzichten een ongeoorloofd karakter hebben. Het is belangrijk drie gevallen te onderscheiden:

- Het sluiten van de overeenkomst is verboden. Strijd met een dwingende rechtsbepaling levert nietigheid op, tenzij die bepaling niet de strekking heeft de geldigheid van daarmee strijdige rechtshandelingen aan te tasten (art. 3:40 lid 3 BW);
- De inhoud van de overeenkomst is ongeoorloofd. De overeenkomst is nietig vanwege de inhoud (art. 3:40 lid 1 BW). De toetsingsmaatstaf wordt gevormd door de goede zeden en openbare orde;
- De strekking van de overeenkomst is ongeoorloofd. De strekking kan worden beschreven als de voor beide partijen te voorziene gevolgen en kenbare motieven van de overeenkomst.

Dwalen

Bij dwaling is er sprake van een wilsbesluit dat is gevormd onder invloed van een onjuiste voorstelling van zaken. Dit kan leiden tot aantastbaarheid van de overeenkomst, immers vormt de wil een centraal element van een rechtshandeling (art. 3:33). Een beroep op dwaling zal alleen slagen wanneer aan een aantal voorwaarden is voldaan. De overeenkomst is vernietigbaar indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan (art. 6:228 BW):

- Er is een causaal verband tussen dwaling en de totstandkoming van de overeenkomst. De overeenkomst zou met een juiste voorstelling van zaken niet tot stand zijn gekomen;
- De dwaling moet vallen onder één of meer van de rubrieken a, b en c genoemd in bovenstaand artikel:
 - Inlichting van de wederpartij;
 - Ongeoorloofd zwijgen door de wederpartij;
 - Wederzijdse dwaling.

- Kenbaarheid;
Een beroep op dwaling heeft alleen kans van slagen wanneer de wederpartij begreep of moest begrijpen dat de omstandigheden waarover werd gedwaald voor de dwalende van doorslaggevende betekenis was. Deze *kenbaarheidseis* is een uitwerking van het vertrouwensbeginsel. Toepassing van deze eis heeft tot gevolg dat ondanks het ontbreken van een juiste voorstelling van zaken (dwaling) de wederpartij geen vernietiging van de overeenkomst hoeft te vrezen, tenzij hij heeft begrepen dat de omstandigheden waarover werd gedwaald voor de ander van doorslaggevende betekenis waren.
- Geen uitsluitend toekomstige omstandigheid (art. 6:228 lid 2 BW);
Vernietiging kan niet worden gegrond op een dwaling die uitsluitend een toekomstige omstandigheid betreft.
- De dwaling komt niet voor rekening van de dwalende.
De vernietiging kan niet worden gegrond op een dwaling die in verband staat met (art. 6:228 lid 2 BW):
 - De aard van de overeenkomst;
 - De in het verkeer geldende opvattingen;
 - Omstandigheden van het geval.

In het algemeen mag worden afgegaan op mededelingen die door de wederpartij worden gedaan. Dit is echter in het algemeen en geldt niet in alle omstandigheden.

Enkel wanneer aan alle bovenstaande voorwaarden is voldaan, kan een beroep op dwaling kans van slagen hebben.

Bedrog

Bedrog is een gekwalificeerde vorm van dwaling. Er is sprake van bedrog wanneer de onjuiste voorstelling van zaken opzettelijk door de tegenpartij teweeg is gebracht.

Wanneer kan worden aangenomen dat de overeenkomst niet zou zijn gesloten indien de opzettelijke misleiding achterwege zou zijn gebleven, dan is de overeenkomst vernietigbaar (art. 3:44 lid 1 BW). Volgens de wet zijn er verschillende vormen van misleiding: een opzettelijk gedane onjuiste mededeling, het opzettelijk verzwijgen van enig feit dat de verzwijger verplicht was te vertellen en het gebruik van een andere kunstgreep (art. 3:44 lid 3 BW).

Bij vernietiging van een overeenkomst op grond van dwaling of bedrog is de wederpartij alleen verplicht tot het vergoeden van schade indien een onrechtmatige daad kan worden aangetoond. Een vordering tot vernietiging die wordt gebaseerd op bedrog heeft het voordeel, dat bij toewijzing onrechtmatig gedrag van de wederpartij vaststaat en dat eventuele schade dus moet worden vergoed door de wederpartij. In een beroep op dwaling wordt echter geen onrechtmatigheid van de wederpartij bewezen en zal dit afzonderlijk moeten worden aangetoond.

Bedreiging

Een overeenkomst is vernietigbaar wanneer zij door bedreiging tot stand is gekomen (art. 3:44 lid 1 BW). Het beroep kan alleen slagen wanneer er sprake is van onrechtmatige bedreiging met enig nadeel in persoon of goed (art. 3:44 lid 2 BW). Het gebrek in de wilsvorming is gelegen in de vrees voor mogelijk nadeel.

Een bedreiging kan in twee opzichten onrechtmatig zijn:

- Datgene waarmee wordt bedreigd is op zichzelf al onrechtmatig;
- Hetgeen waarmee wordt bedreigd is op zich niet onrechtmatig, maar de bedreiging dient ertoe iets te bereiken waarop men op geen enkele mogelijkheid recht kan doen gelden.

Misbruik van omstandigheden

Een overeenkomst is vernietigbaar wanneer zij door misbruik van omstandigheden tot stand is gekomen (art. 3:44 lid 1 BW). Aan de volgende eisen moet voldaan worden, wil een beroep op misbruik van omstandigheden slagen:

- Bijzondere omstandigheden: een onuitputtelijke opsomming hiervan staat vermeld in art. 3:44 lid 4 BW;
- Kenbaarheid: de wederpartij wist of moest begrijpen dat de ander door de bijzondere omstandigheden werd bewogen tot het sluiten van de overeenkomst;
- Misbruik;
- Causaal verband: anders zou de overeenkomst niet gesloten zijn.

Nietigheid en vernietigbaarheid

Een overeenkomst die door inhoud of strekking in strijd is met de goede zeden of de openbare orde is nietig (art. 3:40 BW). Een overeenkomst gesloten door een handelingsonbekwame is vernietigbaar (art. 3:32 lid 2 BW). **Vernietigbaarheid** houdt in dat de overeenkomst volledig van kracht blijft zolang zij niet op initiatief van de daartoe bevoegde partij is vernietigd. De vernietiging heeft een terugwerkende kracht. Wanneer een overeenkomst wordt gesloten die in strijd is met art. 3:40 lid 1 BW, dan is de contractsvrijheid overschreden en wordt datgene dat beide partijen willen bewerken door de rechtsorde niet gedoogd. De overeenkomst moet in dit geval **nietig** worden verklaard. Een overeenkomst wordt nietig door een buitengerechtelijke verklaring of door een rechterlijke uitspraak (art. 3:49 BW). De bevoegdheid om vernietiging te vorderen verjaart na verloop van drie jaren (art. 3:52 BW).

Uit een van rechtswege nietige overeenkomst ontstaan geen verbintenissen. Uit een vernietigbare overeenkomst vloeien wel verbintenissen voort, maar na vernietiging worden zij met terugwerkende kracht ongeldig.

Hoofdstuk 3: Arresten week 1

HR 3 maart 1905 (Blaauboer/Berlips)

Wetsartikelen: 6:249; 6:252; 6:155 BW

Casus

Blaauboer koopt bij een publieke veiling dertig percelen grond van de Gebr. Berlips. De Gebr. Berlips hebben afgesproken met Blaauboer bij de verkoop om de tussen de percelen liggende strook grond, waarvan de broers eigenaar waren, als openbare weg te bestraten ten behoeve van de verkochte percelen. De Gebr. Berlips verkopen die tussenliggende strook grond later aan Maks. Als bestrating van de tussenliggende grond uitblijft, stelt Blaauboer een schadevergoedingsvordering in tegen Berlips. Berlips verweert zich tegen aansprakelijkheid omdat het betreffende stuk grond is verkocht en overgedragen aan Maks. Berlips vindt dus dat Blaauboer Maks aansprakelijk moet stellen.

Hoge Raad

De Hoge Raad oordeelt van niet, het schuldenaarschap gaat niet over bij overdracht. Berlips is door de verkoop en overdracht van de strook weg niet bevrijd van zijn verbintenis. Een opvolger onder bijzondere titel is niet gebonden aan afspraken die zijn voorganger heeft gemaakt. De voorganger blijft na overgang dus gebonden.

Berlips is dus nog steeds gebonden aan de afspraak met Blaauboer om de strook grond te bestraten.

HR 17 december 1976 (Bunde-Erckens/Misverstand)

Wetsartikelen: 3:33; 3:35; 6:217; 6:248 lid 1 BW

Casus

De Gemeente Bunde wilt een nieuwbouwwijk bouwen op het perceel van de heer Erckens. Op dit perceel staat ook zijn bedrijf. De gemeente Bunde wilt de percelen kopen en ook voor Erckens is vrijwillige verkoop eenvoudiger dan uiteindelijke onteigening van de grond. Gemeente Bunde en de heer Erckens sluiten samen een overeenkomst, namelijk dat de gemeente de belastingschade zou betalen. Hierbij interpreteren zij echter het begrip 'belastingschade' verschillend. De gemeente Bunde gaf aan dit begrip de beperkte betekenis, die in het onteigeningsrecht wordt gebruikt. Dit begrip duidt op een aanzienlijk kleiner bedrag (2.150,50) dan wat de heer Erckens bedoelde (50.840). De gemeente stelt echter dat voor haar niet kenbaar was dat Erckens een andere betekenis voor ogen had. Volgens de gemeente kan Erckens dan ook geen beroep doen op het ontbreken van wilsovereenstemming, aangezien Erckens een in een volkomen abnormale mening verkeerde.

Hof

Het Hof is van mening dat Erckens niet in strijd met de goede trouw heeft gehandeld jegens de gemeente door een beroep te doen op het ontbreken van de wilsovereenstemming waardoor geen koopovereenkomst tot stand is gekomen.

Hoge Raad

De Hoge Raad vond van belang of de gemeente mocht verwachten, dat Erckens het beding zou begrijpen in de zin van het onteigeningsrecht. Daarvoor was weer van belang of Erckens werd bijgestaan door een deskundige. Aangezien dit het geval was, heeft de Hoge Raad het arrest van het Hof vernietigd en de gemeente Bunde in het gelijk gesteld.

Wanneer in een overeenkomst een begrip wordt gebruikt waarvan naderhand blijkt dat partijen bij het sluiten van de overeenkomst beide het begrip anders bedoelden (dan is er sprake van een misverstand), hangt van wat partijen over en weer hebben verklaard en wat zij hebben afgeleid uit elkaars gedragingen en verklaringen af of er een overeenkomst tot stand is gekomen en met elke inhoud deze tot stand is gekomen. Dit wordt beoordeeld aan de hand van wat zij in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs mochten verwachten.

Men kan niet zomaar zeggen dat er een misverstand was en dat de overeenkomst daarom niet tot stand is gekomen/niet geldig is. Hierbij kunnen onder andere een rol spelen: of de opvatting van de ene partij meer voor de hand ligt dan die van de andere partij, en of men kan aannemen dat de vaststaande technische betekenis van een term bij beide partijen bekend is.

HR 19 mei 1967 (Saladin/HBU)

Wetsartikelen: 6:248 lid 2 BW

Casus

De Hollandsche Bank-Unie NV (HBU) geeft aan de heer Saladin het advies bepaalde aandelen te kopen. Ze verzekeren hem ervan dat dit een goede keus is, en Saladin – een leek op financieel gebied – besluit tot koop over te gaan. De door Saladin ondertekende orderbevestiging bevat de clause dat HBU niet aansprakelijk zal zijn voor de transactie. Echter lijdt de heer Saladin ten gevolge van de belegging grote financiële schade. Hij vordert de HBU tot schadevergoeding, gebaseerd op wanprestatie, subsidiair op onrechtmatige daad.

De rechtbank en het hof

Zowel de rechtbank als het hof ontzeggen Saladin zijn vordering. Volgens het hof heeft de bank te goeder trouw gehandeld, immers had het personeel van HBU zelf ook geld belegd in de betreffende aandelen.

Hoge Raad

Ook in cassatie wordt aan Saladin geen gelijk gegeven. De Hoge Raad stelde dat er aan de hand van een aantal omstandigheden moest worden beoordeeld of de HBU een succesvol beroep op het exoneratiebeding kon doen. Deze omstandigheden waren:

- Zwaarte van de schuld;
- Aard en verdere inhoud van de overeenkomst;
- Maatschappelijke positie en onderlinge verhouding van de partijen;
- Wijze waarop het beding tot stand is gekomen en de mate waarin de wederpartij van de strekking van het beding op de hoogte was.

Naar aanleiding van deze vijf omstandigheden wordt de HBU gelijk gegeven en de vordering van Saladin afgewezen.

Hoofdstuk 4: Hoorcollege en werkgroep week 1

Hoorcollege

Wat wordt er dit hoorcollege behandeld?

- Eigendom en zaken;
- Vorderingsrechten en vermogensrechten;
- Rechtshandelingen (eenzijdig en meezijdig);
- Geldige overeenkomsten.

Wat is Burgerlijk Recht?

Burgerlijk recht is alles wat te maken heeft met de relaties tussen burgers onderling. Burgerlijk recht wordt ook wel **privaatrecht** genoemd. In dit hoorcollege behandelen we de overeenkomsten tussen burgers en hoe deze zijn ontstaan. We werken vooral met het derde en zesde boek van het Burgerlijk Wetboek.

Het burgerlijk recht bestaat uit het recht met betrekking tot personen enerzijds en rechten uit het vermogen van de personen anderzijds. Goederen die van waarde zijn en tot een bepaald persoon toebehoren, vallen onder het vermogen. Schulden vloeien voort uit verbintenissen.

Let wel op, er is een groot verschil tussen het goederenrecht (relatie burger-goed) en verbintenissenrecht (relatie burger-burger).

Begrippen

Een **goed** staat in artikel 3:1 BW beschreven als: 'Goederen zijn alle zaken en alle vermogensrechten'. Een registergoed moet wettelijk verplicht ingeschreven staan in een openbaar register om het over te kunnen dragen. Alleen op registergoederen kan een hypotheek worden afgesloten.

Eigendom is het meest omvattende recht dat een persoon op een zaak kan hebben (art. 5:1 BW). In artikel 3:2 BW staat de term **zaken** beschreven als: 'Die voor menselijke beheersing vatbare stoffelijke objecten zijn'. Eigendomsrecht is altijd absoluut. Het geldt jegens eenieder.

Zaken splitsen zich in roerende en onroerende zaken. In artikel 3:3 BW staat de begripsbepaling hiervan.

- Artikel 3:3 lid 1 BW legt **onroerende zaken** als volgt uit: 'Onroerend zijn de grond, de nog niet gewonnen delfstoffen, de met de grond verenigde beplantingen, alsmede de gebouwen en werken die duurzaam met de grond zijn verenigd'.
- **Roerende zaken** zijn in artikel 3:3 lid 2 BW uitgelegd als: 'Roerend zijn alle zaken die niet onroerend zijn'.

Regelingen voor onroerende zaken moeten goed worden vastgelegd. Regelingen bij roerende zaken niet, omdat dit kleine dingen kunnen zijn, zoals een boodschap bij de supermarkt.

Mensen kunnen een relatie met elkaar hebben. De één is de schuldeiser/crediteur, de ander is de schuldenaar/debiteur. Dit zijn **vorderingsrechten**. De bronnen van vorderingsrechten zijn te vinden in art. 6:213 (overeenkomst), 6:162 (onrechtmatige daad), 6:198 (zaakwaarneming), 6:203 (onverschuldigde betaling), 6:212 (ongerechtvaardigde verrijking) BW. Een vorderingsrecht is relatief. Het geldt alleen ten opzichte van de wederpartij dus niet jegens iedereen.

Een ander onderdeel van een goed zijn vermogensrechten. In artikel 3:6 BW staan **vermogensrechten** beschreven als: 'Rechten die, hetzij afzonderlijk hetzij tezamen met een ander recht, overdraagbaar zijn, of ertoe strekken de rechthebbende stoffelijk voordeel te verschaffen, ofwel verkregen zijn in ruil voor verstrekt of in het vooruitzicht gesteld stoffelijk voordeel, zijn vermogensrechten'.

Rechtshandelingen (art. 3:32 - 3:39 BW)

Een **meerzijdige** rechtshandeling levert een overeenkomst op. Bij een meerzijdige rechtshandeling zijn er in ieder geval twee personen betrokken om de overeenkomst te sluiten. Een voorbeeld hiervan is een aanbod en een aanvaarding van een koopovereenkomst.

Een **eenzijdige** rechtshandeling is nooit een eenzijdige rechtsovereenkomst. Een overeenkomst is altijd meerzijdig (er zijn twee personen nodig). Een schenking is een eenzijdige gerichte rechtshandeling. Het levert een meerzijdige overeenkomst op. Ontslag indienen is ook een voorbeeld van een eenzijdige gerichte rechtshandeling.

Een **eenzijdige niet-gerichte** rechtshandeling is bijvoorbeeld het opstellen van een testament. In dit geval is er een overeenkomst gesloten, maar niet tussen twee personen.

Het Burgerlijk Wetboek heeft onderscheid gemaakt tussen rechtshandelingen enerzijds en feitelijk handelen met rechtsgevolg anderzijds. Onrechtmatige daden worden niet gezien als rechtshandelingen. Een rechtsgevolg ontstaat door aaneensluitende rechtshandelingen.

Overeenkomsten

Om overeenkomsten goed te kunnen begrijpen en op te kunnen lossen, moet men het verschil weten tussen absolute rechten en relatieve rechten.

Bij **absolute rechten** gaat het over de relatie tussen persoon en goed. De reikwijdte is jegens eenieder en het is een exclusief recht. Als gevolg blijft de eigendom rusten ook als goed in andere handen komt.

Bij **relatieve rechten** gaat het over de relatie tussen personen. De reikwijdte is louter jegens ander dus alleen jegens de ander en het is geen exclusief recht, derden hoeven zich in beginsel niets van relatieve rechten aan te trekken.

Overeenkomsten

Koop is bijvoorbeeld van een rechtshandeling. De rechtshandeling is geregeld in artikel 3:33 BW. Er is in dit geval een overeenkomst tot stand gekomen als er sprake is van een wil en een verklaring. Volgens artikel 3:33 is er sprake van een overeenkomst indien:

- Er een wil aanwezig is;
- Die op rechtsgevolg is gericht;
- Die zich door een verklaring heeft geopenbaard.

Artikel 3:37 BW geeft aan wanneer een verklaring effect heeft. Een verklaring is vormvrij, behalve in een veilingzaal.

Het principe van aanbod en aanvaarding is terug te vinden in artikel 6:217 BW. Art. 6:217 BW stelt: 'Een overeenkomst komt tot stand door aanbod en aanvaarding daarvan.'

Het is risicovol om een mondelinge overeenkomst te sluiten, omdat het niet altijd te bewijzen is dat deze ook daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Door bijvoorbeeld gebruik te maken van getuigen kan het wel bewezen worden. Het kan ook voorkomen dat een overeenkomst pas tot stand komt wanneer het op papier is vastgesteld. Dit kun je nagaan in art. 3:37 lid 1 BW.

Als er een vrije wil aan ten grondslag ligt is een rechtshandeling pas geldig. Maar wat als de wil ontbreekt? Indien wil en verklaring niet meer overeenkomen na het sluiten van een overeenkomst door een **geestelijke stoornis**, moet gekeken worden naar artikel 3:34 BW. Daarin staat dat de overeenkomst nietig kan worden verklaard als er sprake is van de volgende feiten:

- Geestelijke stoornis is bewezen;
- Causaal verband tussen de stoornis en verklaring;
- Vermoeden (verlichting bewijslast) van causaal verband indien de rechtshandeling voor de geestelijk gestoorde nadelig is.

Uit dit artikel kan men aflezen dat er een vermoeden is van een causaal verband, omdat de rechtshandeling nadelig is voor hem. Maar er moet niet alleen gekeken worden naar de verkoper, maar ook naar de koper. Voor bescherming van de koper is **artikel 3:35 BW** van toepassing. De koper wordt beschermd indien hij in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs mocht aannemen dat de verkoper ook daadwerkelijk wil wat hij verklaard heeft. Hij kan zich beroepen op zijn goede trouw.

Het kan ook zijn dat men iets verklaard dat niet gewild is. Stel, X biedt een televisie aan voor 2999 euro, maar maakt een typefout in de e-mail naar Y. De televisie wordt nu niet aangeboden voor 2999 euro, maar voor 299,90 euro. De werkelijke waarde van de televisie is 2999 euro. De verklaring komt in dit geval niet overeen met de wil. Er wordt een **discrepantieprobleem** gevormd. Dit betekent dat er een verschil is tussen wil en verklaring. Dit kan voorkomen bij een vergissing, verspreking, verschrijving of een dubbelzinnig woordgebruik oftewel een misverstand.

Wanneer wil en verklaring niet met elkaar overeenkomen is in eerste instantie het aanbod niet geldig (art. 3:33 BW). Toch kan Y zich altijd beroepen op zijn goede trouw (art. 3:35 BW). Wel verschilt het aanbod zo veel met de werkelijke waarde, dat X waarschijnlijk gelijk krijgt. De prijs is namelijk erg nadelig voor hem en Y had kunnen bedenken dat het aanbod veel te laag was. Indien de prijzen heel dicht bij elkaar liggen, heeft Y een grote kans om gelijk te krijgen.

Het arrest *Bunde/Erckens* gaat hier ook over.

Samengevat

Er is sprake van een geldige overeenkomst indien:

- Er sprake is van een aanbod en een aanvaarding (art. 6:217 BW);
- Er sprake is van een geldige rechtshandeling indien:
 - Er sprake is van een wil en verklaring (art. 3:33 BW).
 - Er vereisten zijn voor de bescherming van goede trouw van de wederpartij (art. 3:35 BW).

Werkgroep

Inleiding

Stappenplan

Om een casus goed op te kunnen lossen en te behandelen, zijn er een aantal stappen waaraan moet worden voldaan. Er wordt gebruik gemaakt van de (F)IRAC-methode. De stappen zijn als volgt:

- Goed lezen
- Juridisch relevante feiten opschrijven (**Facts**)
- Rechtsvraag formuleren (**Issue**)
- Juridisch kader, bij elke vraag die je beantwoordt, geef je een kort juridisch kader. Dit kunnen wetsartikelen zijn, maar ook jurisprudentie (**Rule**)
- Toetsing: zorg dat je alle juridisch relevante feiten toetst aan het juridisch kader (**Application**)
- Conclusie (**Conclusion**)

Casus 1.1

a. Issue: Het opzeggen van de arbeidsovereenkomst is een eenzijdig gerichte rechtshandeling. Kan Werff een geldig beroep doen op art. 3:34 BW en zijn ontslag herroepen?

b. SOLO heeft de opmerking opgevat als het indienen van het ontslag van Werff, dus als een opzegging van de arbeidsovereenkomst. Hier eindigt het contract.

c. Rules: Van belang voor de toewijsbaarheid van de in te stellen vordering is of het geestesvermogen van Werff blijvend/tijdelijk verstoord was.

De relevante wetsartikelen zijn:

- Artikel 3:33 BW: Stemmen de wil en verklaring overeen? Dan is er een rechtshandeling tot stand gekomen. Stemmen de wil en verklaring niet overeen? Dan is er geen rechtshandeling tot stand gekomen, tenzij er sprake was van gerechtvaardigd vertrouwen (zie art. 3:35 BW).
- Artikel 3:34 BW: Er is sprake van een geestelijke stoornis wanneer:
 - Deze stoornis op het moment van de verklaring aanwezig was;
 - Er een verband was tussen de geestelijke stoornis en de verklaring. De partij moet een nadeel hebben ondervonden.

Het rechtsgevolg is dat de rechtshandeling vernietigbaar is. De rechtshandeling bestaat niet meer vanaf het moment dat een beroep op dit artikel slaagt. Dit is iets anders dan een rechtshandeling nietig verklaring. Dit betekent dat de rechtshandeling nooit heeft bestaan.

- Artikel 3:35 BW: Er is sprake van gerechtvaardigd vertrouwen wanneer:
 - Er een verklaring van de gedraging van de ander is;
 - Die is opgevat als een verklaring of gedraging van een bepaalde strekking (subjectief);
 - En deze verklaring in de gegeven omstandigheden zo mocht worden opgevat(objectief).

Het rechtsgevolg is dan dat er een rechtshandeling tot stand is gekomen. Er is geen beroep mogelijk op het ontbreken van de wil.

Art. 3:34 BW laat de toepasselijkheid van art. 3:35 BW onverlet. Dit betekent dat art. 3:35 BW er los van staat, er kan dus nog een beroep op worden gedaan.

d. Application: De wil en verklaring kwamen op het moment van ontslag overeen (art. 3:33 BW). Werff wilde ontslag nemen en mevrouw Van Hout ging hiermee akkoord. Werff wil hier nu op terugkomen en zich beroepen op zijn geestelijke stoornis (art. 3:34 BW). Op het moment dat hij ontslag nam, was duidelijk te zien dat hij geëmotioneerd was. Het was ook bekend dat hij al bij een bedrijfsarts liep en depressief was. Daarnaast is het ontslag voor Werff heel erg nadelig, hij krijgt geen uitkering en geen salaris.

SOLO kan overwegen een beroep te doen op art. 3:35 BW. SOLO ging ervan uit dat Wamsteker het niet meer zag zitten en daarom wilde stoppen. Er zijn al langer spanningen en daarom zou het logisch zijn dat Werff zijn ontslag wil indienen. SOLO had echter bedenktijd moeten geven aan Werff. Zij hadden ook moeten vragen of hij het wel zeker wist. Dit hebben zij niet gedaan, wat betekent dat ze geen beroep kunnen doen op art. 3:35 BW.

Conclusion: De wil en verklaring van art. 3:33 komen niet met elkaar overeen. Doordat Werff een geldig beroep op art. 3:34 BW kan doen ontbreekt de wil. SOLO kan geen beroep meer doen op art. 3:35 BW. Werff mag zijn ontslag herroepen.

Casus 1.2

De feiten:

- Op 1 november biedt B zijn auto aan voor 750 euro;
- Op 8 november wil B zijn aanbod herroepen;
- Op 9 november zegt A dat hij de auto wil kopen;
- Op 10 november komt B erachter dat hij een typefout heeft gemaakt.

a. Het juridische begrip aanbod ligt besloten in het eerste mailbericht aan Alva.

b. Omdat 15 november als vervaldatum is vermeld in het mailbericht is het aanbod van Bronckhorst na deze vermelding onherroepelijk. Dit staat in art. 6:219 BW.

c. Bronckhorst probeert zijn aanbod te herroepen. Hij heeft hierin geen succes, want zijn aanbod is onherroepelijk volgens art. 6:219 lid 1 BW.

d. Alva wil het aanbod aanvaarden en heeft hierin succes aangezien het aanbod nog steeds geldig is. Het is een eenzijdige rechtshandeling door art. 3:33 BW, 3:35 BW, 3:37 lid 1 en lid 3 BW en door 6:217 BW.

e. Bronckhorst stuit op het probleem dat hij een foutief aanbod heeft gedaan. Dit heet discrepantie. Gezien artikel 6:217 BW is er een overeenkomst tot stand gekomen op 9 november, omdat A het aanbod van B heeft aanvaard. Uit artikel 6:219 BW kan men concluderen dat B zijn aanbod niet mag herroepen, aangezien hij een termijn had vastgesteld, namelijk 15 november. Gezien artikel 3:33 BW komen de wil en verklaring van B niet overeen, maar daar tegenover staat dat gezien artikel 3:35 BW A wel gerechtvaardigd heeft vertrouwd op B zijn aanbod de auto te verkopen voor 750 euro. Dit is het geval, omdat B het heeft over een symbolisch bedrag en omdat hij de auto graag snel verkocht wil hebben.

f. Er is wel een overeenkomst tot stand gekomen, omdat B op grond van artikel 6:219 BW zijn aanbod niet mag herroepen en A binnen de aangegeven termijn het aanbod heeft aanvaard, zie art. 6:217 BW.

Volgens art. 3:33 BW komen wil en verklaring niet overeen en is er dus geen rechtshandeling tot stand gekomen. Maar omdat A erop mocht vertrouwen dat B dit aanbod wel zo bedoelde, is er toch wel een rechtshandeling tot stand gekomen, zie art. 3:35 BW. De overeenkomst die tot stand is gekomen op 9 november is de verkoop van de Golf voor €750.

MC-vraag 1.1

Antwoord **C** is juist: Nee, want J heeft tijdig haar verklaring ingetrokken. Volgens artikel 3:37 lid 3 en lid 5 BW heeft mevrouw Jongeneel het recht om haar verklaring in te trekken voordat deze bij Franken aankomt. Hierbij moet men goed het verschil weten tussen een verklaring en een aanbod. Er wordt pas over een aanbod gesproken als het aanbod ook de persoon heeft bereikt, in dit geval Franken.

Een aanbod kun je herroepen, een verklaring kun je intrekken.

MC-vraag 1.2

Antwoord **C**: De curator is bevoegd de koopovereenkomst te vernietigen. Zie hier art. 1:378 BW en art. 1:381 lid 2 BW. Werff is handelingsonbekwaam. De curator mag in dit geval volgens art. 3:32 lid 2 BW de overeenkomst vernietigen. Art. 3:35 BW mag hier niet meer worden getoetst.

MC-vraag 1.3

Antwoord **D** is juist: Alleen op 20 juli tussen Aerts en Coster. Voor een grote koop zoals een huis zijn speciale wetten. Zie art. 7:2 lid 1 en 2 BW. Mondelinge overeenkomsten gelden hier niet, alleen schriftelijke. Het rechtsgevolg is hier art. 3:39 BW; de rechtshandeling is nietig.

Hoofdstuk 5: SlimSchematisch week 1

Rechtshandeling

Er valt een onderscheid te maken tussen verschillende soorten rechtshandelingen:

- Meerzijdige rechtshandeling: bijvoorbeeld koopovereenkomst;
- Eenzijdige rechtshandeling: bijvoorbeeld schenking (gericht) of testament (niet-gericht).

Het belangrijkste artikel voor rechtshandelingen is **art. 3:33 BW**.

Voor een geldige rechtshandeling is nodig:

1. Een op een rechtsgevolg gerichte wil;
2. Die zich door een verklaring heeft geopenbaard.

Slimme tip!

Onderstreep 'wil' en 'verklaring' in art. 3:33 BW. Op die manier weet je altijd dat je op twee aspecten moet letten bij dit artikel.

Soms is deze verklaring gedaan door een persoon met een geestelijke stoornis. Dan kijk je naar **art. 3:34 BW**. In dat geval ontstaat er geen rechtshandeling. De overeenkomst is nietig:

- Wanneer de geestelijke stoornis is bewezen;
- Er een causaal verband tussen de stoornis en verklaring aanwezig is.
 - Er bestaat een vermoeden van een causaal verband als de rechtshandeling voor de geestelijk gestoorde nadelig is.

Is er een discrepantieprobleem tussen de wil en de verklaring (komen die niet overeen)? Dan kijk je naar **art. 3:35 BW**. De koper kan zich beroepen op zijn goede trouw:

- Als hij in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs mocht aannemen dat de verkoper verklaard heeft wat hij wilde verklaren.

Denk bij een discrepantieprobleem gelijk aan het **arrest Bunde/Erckens (Het misverstand-arrest)**. Feiten in dit arrest:

- Er was een overeenkomst;
- Erckens had een andere betekenis van 'belastingsschade' in zijn hoofd dan de gemeente Bunde.

Uitspraak Hoge Raad in **Bunde/Erckens**:

- Bij een misverstand kijk je naar wat partijen over en weer hebben verklaard en wat ze redelijkerwijs mochten verwachten;
- Erckens werd bijgestaan door een deskundige en die had moeten weten wat 'belastingsschade' betekent en hiermee kon de gemeente Bunde redelijkerwijs verwachten dat Erckens dezelfde betekenis zou hanteren.

Totstandkoming overeenkomst

Het belangrijkste artikel voor het ontstaan van een overeenkomst is **art. 6:217 BW**. Dit wetsartikel moet voldoen aan twee voorwaarden:

- Aanbod;
- Aanvaarding.

Slimme tip!

Onderstreep in art. 6:217 BW de woorden 'aanbod' en 'aanvaarding'. Op die manier weet je dat deze twee voorwaarden moeten worden voldaan.

Het is belangrijk om op te merken dat zowel het aanbod als de aanvaarding rechtshandelingen zijn. Ze moeten dus beide voldoen aan de vereisten van art. 3:33 BW (wil en verklaring).

De overeenkomst komt tot stand wanneer het aanbod onherroepelijk is aanvaard. Hierbij geldt dus **art. 3:37 lid 3 BW**. De aanvaarding heeft zijn werking wanneer die ontvangen is (ontvangsttheorie).

Een aanbod kan in beginsel worden herroepen (art. 6:219 BW), tenzij:

- Er een termijn geldt voor het aanbod (lid 1);
- Uit het aanbod blijkt dat er onherroepelijkheid is (lid 1);
- Het aanbod nog niet aanvaard is (lid 2);
- Een mededeling van de aanvaarding is verzonden (lid 2) (verzendtheorie).

Voorbeeld totstandkoming overeenkomst

- A doet een elektronisch (via de website van de webshop) aanbod op 15 november 2019;
- B aanvaard het aanbod door middel van een brief. Op 16 november 2019 wordt de brief verstuurd;
- Later op die dag (16 november 2019) wordt het aanbod (van A) van de site gehaald omdat A toch niet wilde dat het product verkocht zou worden;
- A ontvangt de brief van B met de aanvaarding op 17 november 2019.

→ *Is er een geldige overeenkomst tot stand gekomen en wanneer?*

- Op grond van de ontvangsttheorie heeft een rechtshandeling pas werking wanneer hij is ontvangen (art. 3:37 lid 3), dan zou de overeenkomst pas tot stand kunnen komen op 17 november 2019. Dit omdat dan de brief pas binnenkomt. Dat kan echter niet want het aanbod is herroepen door A. De vraag is echter of deze herroeping rechtsgeldig was.
- In lijn met de verzendtheorie is een herroeping niet geldig wanneer een mededeling met de aanvaarding is verzonden (art. 6:219 lid 2 BW). Deze was door B eerder verzonden dan dat A het aanbod heeft herroepen. De herroeping was dus niet geldig.
- **Conclusie:** Geen geldige herroeping en dus is er een overeenkomst tot stand gekomen op 17 november 2019. Dus de overeenkomst tussen A en B is tot stand gekomen.

Het is niet altijd zo dat een overeenkomst zomaar tot stand komt. Er kan sprake zijn van een nietige of een vernietigbare rechtshandeling. Daarnaast kan de overeenkomst ook vernietigbaar zijn.

Nietige rechtshandeling (art. 3:40 BW):

- In strijd met de wet;
- Goede zeden;
- Openbare orde: de strekking van de overeenkomst is ongeoorloofd.

Voorbeeld in strijd met de wet, goede zeden en openbare orde:

- Wet: een prijs afspreken die in strijd is met wettelijke prijsvoorschriften;
- Goede zeden: tegen betaling meewerken aan de ontheffing uit de voogdij;
- Openbare orde: de politicus die afsprekt zijn gewonnen zetel bij beëindiging van zijn lidmaatschap ter beschikking van een andere partij te stellen.

Vernietigbare rechtshandeling (art. 3:44 BW):

- Bedreiging (lid 2);
- Bedrog (lid 3);
- Misbruik van omstandigheden (lid 4).

Let op! Hiernaast geldt ook dwaling uit art. 6:228 BW. Dit artikel geldt echter alleen voor overeenkomsten door de plaatsing in het wetboek. Dit wordt hieronder verder uitgewerkt.

Bedreiging

- Iemand wordt bewogen een overeenkomst te sluiten door deze onrechtmatig met nadeel te bedreigen;
- De bedreiging is van voldoende ernst (kijken naar een redelijk oordelend mens).

Voorbeeld bedreiging:

Bedreiging met fysiek geweld om iets te verkrijgen waar diegene geen recht op heeft.

Bedrog

- Iemand tot sluiten van een overeenkomst bewegen;
- Door een opzettelijk onjuiste mededeling/verzwijging;
- Onware aanprijzingen in algemene zin vormen geen bedrog.

Voorbeeld bedrog:

Aangeven bij de verkoop dat het schilderij een echte Van Gogh is terwijl dit het niet is. Als je aangeeft dat een product veel goedkoper is dan die van de concurrenten, maar dit wel meevalt, is het geen bedrog (algemene onware aanprijzing).

Misbruik van omstandigheden

- Iemand weet of moet begrijpen dat een dwangpositie of een geestelijke conditie iemand er sneller toe beweegt een overeenkomst te sluiten;
- Degene die dit zou moeten weten bevordert desondanks het tot stand komen van die overeenkomst;
- Hetgeen dat hij weet over de bijzondere conditie van de ander zou hem ervan moeten weerhouden de overeenkomst aan te gaan.

Voorbeeld misbruik van omstandigheden:

Een oude verkoopster op de markt zover krijgen dat ze haar antieke vaas (die ruim 200 euro waard is) aan jou verkoopt voor een veel lager prijs. Dit terwijl jullie beiden weten dat de vaas veel meer waard was, dan de verkoopprijs.

Vernietigbare overeenkomst:

- Dwaling (art. 6:228 BW).

Vereisten voor een geslaagd beroep op dwaling:

- De overeenkomst komt tot stand door een onjuiste voorstelling van zaken (dwaling);
 - a. Er moet gedwaald zijn door de koper bijvoorbeeld.
- Causaal verband tussen sluiten overeenkomst en dwaling;
 - a. Hier kijken of de overeenkomst bij een juiste voorstelling van zaken niet zou zijn gesloten.
- Er is sprake een van de drie subs uit art. 6:228 lid 1 BW.
 - a. Dwaling te wijten aan een onjuiste inlichting van de wederpartij;
 - b. Ongeoorloofd zwijgen van de wederpartij;
 - c. Wederzijdse dwaling.

Controleer altijd of aan de gevallen van art. 6:228 lid 2 BW is voldaan of niet!

Denk bij art. 6:228 lid 1 sub b BW aan het **arrest Van Geest/Nederlof**. Feiten in dit arrest:

- Er was een koopovereenkomst van een auto;
- De verkoper wist dat er een ernstig gebrek aan de auto was maar heeft dit niet aan de koper verteld;
- De koper beroept zich op dwaling nadat een keuring van de auto uitwijst dat er nog ernstige schade aan de auto is na een eerder ongeluk;
- De verkoper zegt dat de koper een onderzoeksplicht had.

De uitspraak van de Hoge Raad:

- De verkoper had een mededelingsplicht;
- De koper had een onderzoeksplicht;
- Het feit dat de koper een onderzoeksplicht had staat niet in de weg aan een succesvol beroep op dwaling;
- Met andere woorden: Mededelingsplicht > Onderzoeksplicht (bescherming van de consument). Dus de mededelingsplicht gaat voor op de onderzoeksplicht. Het wordt dus eerder de verkoper kwalijk genomen als hij informatie niet deelt, dan het feit dat de koper ergens beter naar had moeten kijken.

Hoofdstuk 6: Oefenvragen week 1

De oefenvragen

Vraag 1

Janssen stuurt op 22 april 2022 aan Peeters een brief waarin hij zijn verzamelde jaargangen van het Nederlandse Juristenblad voor 750 euro te koop aanbiedt. Op 24 april 2022 verstuurt Peeters een brief aan Janssen waarin hij meedeelt dat hij het aanbod maar al te graag aanvaardt. Op 26 april 2022 krijgt Janssen echter spijt van zijn aanbod en belt hij Peeters op om aan deze te vertellen dat hij zijn aanbod herroept. Peeters reageert hierop met de mededeling 'dat Janssen zich aan zijn afspraken moet houden'. Op 28 april valt de brief van Peeters, inhoudende zijn aanvaarding van het aanbod, bij Janssen in de brievenbus. Janssen is inmiddels op vakantie en leest de brief pas op 3 mei 2022.

Is er tussen Janssen en Peeters een overeenkomst tot stand gekomen? Zo ja, wanneer?

Vraag 2

Veeneman zoekt een koper voor zijn woonhuis. Omdat hij zelf geen sterke onderhandelaar is, geeft hij aan zijn vriend Van Welzen een volmacht om het huis namens hem (Veeneman) te verkopen voor minimaal 400.000 euro. Tijdens een eerste gesprek met een potentiële koper, mevrouw Schaafsma, is behalve Van Welzen ook Veeneman zelf aanwezig. Wanneer mevrouw Schaafsma vraagt naar de bevoegdheid van Van Welzen, antwoordt deze dat hij door Veeneman geheel vrij is gelaten in het voeren van de onderhandelingen; Veeneman geeft hierop geen nader commentaar. Uiteindelijk bereiken Van Welzen en mevrouw Schaafsma schriftelijke overeenstemming over de verkoop van het huis voor 350.000 euro. Veeneman weigert akkoord te gaan met dit bedrag.

Is er tussen Veeneman en Schaafsma een overeenkomst tot stand gekomen tot verkoop van het woonhuis voor 350.000 euro?

Vraag 3

Meijers is op zoek naar een tweedehands auto. Hij informeert bij Dijkstra naar de mogelijkheden en benadrukt daarbij dat hij een exemplaar wenst dat weinig kilometers heeft gereden. Uiteindelijk koopt hij bij Dijkstra een drie jaar oude Opel, die 9.000 kilometers op de teller heeft staan. Twee weken later blijkt, bij het uitvoeren van een onderhoudsbeurt dat de teller door een vorige eigenaar van de auto is teruggedraaid en dat de auto in werkelijkheid 70.000 kilometers heeft gereden. Dijkstra wist hier niets van af en had ook geen reden het te veronderstellen.

Kan Meijers de koopovereenkomst vernietigen?

Antwoorden op de oefenvragen

Vraag 1

Als je zo'n soort vraag op het tentamen krijgt, is het handig om voor jezelf even een tijdlijn te maken met de verschillende gebeurtenissen. Je hebt de feiten dan letterlijk op een rijtje staan.

22 april 2022: aanbod van J aan P.

24 april 2022: versturing van de aanvaarding van P aan J.

26 april 2022: (poging tot) herroeping van J.

28 april 2022: binnenkomst van aanvaarding van P.

3 mei 2022: J leest de aanvaarding.

Conclusie: De herroeping heeft op grond van art. 6:219 lid 2 BW geen werking. Daarom komt de overeenkomst tot stand op 28 april 2006 (art. 3:37 lid 3 BW).

Vraag 2

V (achterman) ----- W (tussenpersoon in naam van) ----- S (koper)

W handelt buiten zijn bevoegdheid van vertegenwoordiger. Dit kan worden geheeld op grond van 3:61 lid 2 BW, indien S uit toedoen van de achterman (V) af kan leiden dat tussenpersoon (W) binnen zijn bevoegdheid handelt. Dit kan S, omdat V geen commentaar heeft gegeven tijdens de onderhandelingen over de omvang van de vertegenwoordigingsbevoegdheid. V wordt dus gebonden aan de overeenkomst.

Vraag 3

Het gaat hier om de vraag of de koopovereenkomst op grond van 6:228 BW kan worden vernietigd wegens dwaling. Er is aan de zijde van Meijers sprake geweest van een onjuiste voorstelling van zaken omtrent de kilometerstand. Deze onjuiste voorstelling van zaken was voor Meijers van cruciaal belang, zodat aan het vereiste van causaal verband is voldaan. Het causaal verband was ook kenbaar voor Dijkstra, nu Meijers voorafgaand aan het sluiten van de overeenkomst heeft benadrukt dat hij een auto wenste met weinig kilometers op de teller. Het betreft hier een geval van wederzijdse dwaling in de zin van 6:228 lid 1 sub c BW, aangezien Dijkstra evenmin op de hoogte was of behoorde te zijn van de onjuiste kilometerstand. De casus bevat geen aanknopingspunten te oordelen dat de uitzonderingsgevallen van 6:228 lid 2 BW zich voordoen. Meijers kan de koopovereenkomst vernietigen.

Nawoord

Hèhè, het is je gelukt! Je hebt jouw samenvatting uitgelezen.

Wil je meer vertrouwen tanken voor het tentamen? Geen paniek! Wij kunnen je verder helpen in de vorm van handige abonnementen. Met een abonnement ontvang jij de samenvattingen altijd met korting en als eerste in huis! Nieuwsgierig geworden naar een abonnement? Bekijk dan onze website!

Nu 1 MAAND GRATIS bij een abonnement!

Wil jij de Slim Academy samenvattingen van jouw vakken altijd als eerste in huis hebben zodat jij op tijd kan beginnen met studeren? Gebruik dan de kortingscode **STARTSLIM** bij het afsluiten van een abonnement en krijg de eerste maand van jouw abonnement helemaal gratis!

Ga hiervoor naar www.slimacademy.nl en kies je jaar. Deze code is geldig t/m 30 september 2022.

Werken bij

Slim Academy is altijd op zoek naar gemotiveerde studenten! Lijkt het je leuk om bij ons aan de slag te gaan met het samenvatten en nakijken van samenvattingen? Dan is de rol van Studieheld zeker iets voor jou. Je kunt **werken vanuit huis**, krijgt een **riante vergoeding** en je hebt een studiegerelateerde bijbaan die **goed op je cv** staat. Heb je interesse? Stuur dan jouw motivatie en cv naar klantenservice@slimacademy.nl.

Kom in contact met Slim Academy

Wil je op de hoogte blijven van de ontwikkelingen bij Slim Academy? Kom in contact via:

www.slimacademy.nl

@SlimAcademy.nl

klantenservice@slimacademy.nl

010 214 32 45

We wensen je veel succes met studeren en het halen van jouw tentamens!

Team Slim Academy

Join de WhatsApp groep

- ✓ Chat met jouw mede-studenten
- ✓ Stel al jouw (studie)vragen aan onze studie-experts
- ✓ Krijg extra oefenvragen om jouw kennis te testen
- ✓ Krijg gratis voorbeeldsamenvattingen en supplementen

Scan de QR code hiernaast en blijf altijd up-to-date!

10.000 studenten joinde vorig jaar